[2024] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 540 : 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ.607

ਖਣਿਜ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 4056-4064 ਦੇ 1999)

14 ਅਗਸਤ

[ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, * ਸੀਜੇਆਈ, ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ ਅਭੈ ਐਸ ਓਕਾ, ਜੇ.ਬੀ ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ, ਮਨੋਜ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਉੱਜਲ ਭੂਆ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਅਗਸਤੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਮਿਨਰਲ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਐਨਆਰ ਆਦਿ 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 554 ਵਿੱਚ 9 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਸਿਰਲੇਖ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ - ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ - ਇਸਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ:

ਸਮਾਯੋਜਿਤ: ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਮਿਸਾਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਗ੍ਰੇਟ ਨੋਰਦਰਨ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸਨਬਰਸਟ ਆਇਲ ਐਂਡ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 287 ਯੂਐਸ 358 (1932) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਹੈ - ਲਿੰਕਲੈਟਰ ਬਨਾਮ ਵਾਕਰ, 381 ਯੂਐਸ 618 (1965) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ "ਨਾ ਤਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" - ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ੈਵਰੋਨ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹੁਸਨ 404 ਯੂਐਸ 97 (1971) ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ: (i) ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਪਿਛਲੀ ਮਿਸਾਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਦਾ ਹੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ; (ii) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਦਾ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗੀ; ਅਤੇ (iii) ਕੀ ਗੈਰ-ਪਿਛਲਾਪਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 5, 6]

ਖਣਿਜ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦਿ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 142 - ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ - ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ:

ਸਥਿਤ: ਗੋਲਕ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1967] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 762 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਾਈਡਿੰਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 142 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਅੰਤਿਮ ਸੀ - ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9, 10]

ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਉੱਭਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ:

ਸਥਿਤ: ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਭਰਦੇ ਹਨ - ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 142 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਅੰਤਿਮ ਸੀ - ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਉਦੇਸ਼ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ - ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਅਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਵੈਧਤਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਟਾਲਣਯੋਗ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ - ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਚਾਰੂ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ - ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਬਚਣ ਲਈ ਨਵੀਨਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: (i) ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, (ii) ਅਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ, ਅਤੇ (iii) ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ - ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਵੇਂ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11]

ਮਿਨਰਲ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 554 'ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ - ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

ਸਥਿਤ: ਮਿਨਰਲ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਆਦਿ 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 554 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਮਾਡਾ") ਨੇ ਸੂਚੀ II ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 49 ਅਤੇ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਮਾਡਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ 25 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਸੂਚੀ I ਦੀ ਐਂਟਰੀ 54 ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 23 ਅਤੇ 50 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਪਿਛਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (1990) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 12 ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਸੋਰਾਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (2004) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 201 ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਅਸਥਿਰ ਸੀ - ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਮਾਡਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਵੈਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਡਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 17]

ਇਕੁਇਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ - ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੂਲ ਧਨ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ - ਰਾਹਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ:

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ: ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਹੱਲ ਕੇਸੋਰਮ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 49 ਅਤੇ 50 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੂਲ ਧਨ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਕੁਇਟੀਆਂ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ - ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 49 ਅਤੇ 50 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਵਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਾਡਾ (ਸੁਪਰਾ) ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ - ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਮਾਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ

ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ - 25 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ [ਪੈਰਾ 20, 22, 24, 25]

ਕੇਸ ਲਾਅ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਿਨਰਲ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਆਦਿ, 2024 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 554 - ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੋਲਕ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1967] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 762; ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ [1989] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 692: (1990) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 12; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਸੋਰਾਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ [2004] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 564: (2004) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 201; ਜਿੰਦਲ ਸਟੇਨਲੈੱਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [2016] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1: (2017) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕੈਸਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਕ [2012] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 327: (2012) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 552 – ਨਿਰਭਰ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ [1990] ਸਪੋਰਟ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 248: (1991) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 588; ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਈਸੀਆਈਐਲ ਬਨਾਮ ਬੀ ਕਰੁਣਾਕਰ [1993] ਸਪੋਰਟ 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 576: (1993) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 727; ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕੌਂਸਲ, ਕੋਟਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [2001] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 287: (2001) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 654; ਸ਼ੰਕਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਦਿਓ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1952] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 89: 1951 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 966; ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, [1965] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 933: 1964 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 25; ਈਸ਼ਾਵਾਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ [1973] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1: (1973) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 225; ਬੇਲਸੁੰਡ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [1999] ਪੂਰਕ 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 146: (1999) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 620; ਸੋਮਈਆ ਆਰਗੈਨਿਕਸ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 33: (2001) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 519; ਬਾਬੂਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਸੀ. ਜੈਕਬ (1999) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 362; ਰੇਮੰਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ [2000] ਸਹਾਇਕ 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 668: (2001) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534; ਸਰਵਣ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ [2003] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 918: (2003) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 147; ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸੋਨੀ ਬਨਾਮ ਐਮ ਪੀ ਰਾਜ [2013] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1129: (2013) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 696; ਐਲ. ਚੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [1997] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1186: (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 261; ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1997] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 269: (1997) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 201; ਐਮ ਏ ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [2003] ਪੂਰਕ 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 327: (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 517; ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਵੀਰ ਤੇਲ ਮਿੱਲਾਂ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ

[1996] ਪੂਰਕ 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 356: (1996) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 39; ਨਿਊ ਨੋਬਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ CIT [2022] 18 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1082: (2023) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 649; ਗੌਰਵ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 2024 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1841; ਉੜੀਸਾ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ [1991] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 105: (1991) ਪੂਰਕ (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 430; ਅਟਿਆਬਾਰੀ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ [1961] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 809: ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1961 ਐਸ.ਸੀ. 232; ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ [1963] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 491: ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1406; ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [2024] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 420: (2024) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1950] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 869; ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਲਿਮਟਿਡ [1996] ਪੂਰਕ 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 479: (1997) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 453; ਮਫਤਲਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1996] ਪੂਰਕ 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 585: (1997) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 53; ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜੇ.ਕੇ. ਸਿੰਥੈਟਿਕਸ ਲਿਮਟਿਡ [2011] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 993: (2011) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 518; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਚੋਪੜਾ [2022] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 990: 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1770; ਕੇ ਸੀ ਨਿਨਾਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਬੋਰਡ [2023] 9 ਐਸਸੀਆਰ 637: 2023 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 663 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟ ਨੋਰਦਰਨ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸਨਬਰਸਟ ਆਇਲ ਐਂਡ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 287 ਯੂਐਸ 358 (1932); ਲਿੰਕਲੈਟਰ ਬਨਾਮ ਵਾਕਰ, 381 ਯੂਐਸ 618 (1965); ਚਿਕੋਟ ਕਾਉਂਟੀ ਡਰੇਨੇਜ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਬਨਾਮ ਬੈਕਸਟਰ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ, 308 ਯੂਐਸ 371 (1940); ਸ਼ੈਵਰੋਨ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਹੁਸਨ, 404 ਯੂਐਸ 97 (1971) - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ; ਰਾਹਤ ਦਾ ਢਾਲਣਾ; ਸੰਤੁਲਨ ਇਕੁਇਟੀਜ਼।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

ਆਰ. ਵੈਂਕਟਰਮਣੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਕੇ. ਐੱਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਅਮਿਤ ਆਨੰਦ ਤਿਵਾਰੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਏ.ਏ.ਜੀ., ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ/ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸ਼ਿਵ ਮੰਗਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਾਚਿਕ ਰੂਪ, ਨਾਚਿਕ ਰੂਪ, ਬੀ. ਝਾਅ, ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਵਿਕਰਾਂਤ

ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਪ੍ਰਨੀਤ ਪ੍ਰਣਵ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਅਰਵਿੰਦ ਪੀ.ਦਾਤਾਰ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੇ. ਪਰੀਜਾ, ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ ਸਿੰਘਵੀ, ਏ ਐਮ ਸਿੰਘਵੀ, ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸਦੇਵ, ਰਾਕੇਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ, ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਦਾਤਾਰ, ਐੱਸ. ਬਾਗੜੀਆ, ਰੁਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਿਜੇ ਹੰਸਰੀਆ, ਐੱਸ ਪੀ ਸਿੰਘ, ਅੰਸ ਨਾਡਕਰਨੀ, ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੀ.ਪੀ. ਕੈਪਟਨ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀ, ਹੇਮਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ. ਮਿਸ ਚਿਤਰਾਂਗਦਾ ਰਾਸਤਾਵਰਾ, ਅਭਿਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਨਿਰੁਧ ਸਿੰਘ, ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਧਨੰਜਈ ਸ਼ੇਖਾਵਤ, ਸ਼ਿਵ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਸੇਂਗਰ, ਦਸ਼ਰਥ ਸਿੰਘ, ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜਲੀ ਸਕਸੈਨਾ, ਗੁੰਟੂਰ ਪ੍ਰਭਾਕਰ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਰਾਮ ਲਾਲ ਰਾਏ, ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਭਾ ਸਵਾਮੀ, ਨਿਖਿਲ ਸਵਾਮੀ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਰਿਸ਼ੀ ਅਗਰਵਾਲਾ, ਨਿਨਾਦ ਲਾਡ, ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅੰਕੁਰ ਸਹਿਗਲ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਚਿਰਾਗ ਨਾਇਕ, ਈ.ਸੀ.ਅਗਰਵਾਲਾ, ਐਮ.ਐਸ. ਅਨੰਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਐਸ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਅਈਅਰ, ਜ਼ੁਬਿਨ ਦਾਸ਼, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਸਾਰਸਵਤ, ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਅਭਿਮਨਿਊ ਭੰਡਾਰੀ, ਮਿਸ ਸਟੂਟੀ ਬਿਸ਼ਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਹੇ ਹਿਨਾ ਦੁਆ, ਆਰਵ ਪੰਡਿਤ, ਨਿਤੇਸ਼ ਭੰਡਾਰੀ, ਹਰਸ਼ਿਤ ਖੰਡੂਜਾ, ਪ੍ਰਭਾਤ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਧਨਕਸ਼ੀ ਗਾਂਧੀ, ਸ਼ੌਰਜੀਤ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਸਾਹਿਬ ਕੋਚਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਧੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਰਣਦੀਪ ਸਚਦੇਵਾ, ਮੈਤ੍ਰੇਯਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼੍ਰੇਆ ਅਰੋੜਾ, ਆਦਿਤਿਆ ਗੋਇਲ, ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਂਤਵਾਨੂ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਗਿਆ ਸਿੰਘ, ਅਕਸ਼ੈ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੈਨਾ ਕੁਮਾਰ, ਕੁਨਾਲ ਵਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਯੁਗਾਂਧਰਾ ਪਵਾਰ ਝਾਅ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਵਣਿਆ ਧਵਨ, ਰਿਤਿਕ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਪਵਾਰ, ਐੱਚ. ਡੀ.ਥਾਨਵੀ, ਨਿਖਿਲ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਿਸ਼ੀ ਮਟੋਲੀਆ, ਕੇ.ਵੀ. ਮੋਹਨ, ਕੇ.ਵੀ. ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਆਰ.ਕੇ. ਰਾਘਵਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸੁਮਿਤਾ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਸੀ ਮਹਿਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਪੂਜਾ ਢਾਈਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੀਲਾ ਗੋਇਲ, ਟੀ.ਜੀ. ਨਰਾਇਣਨ ਨਾਇਰ, ਮਿਸ ਪ੍ਰਿਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਐਚ ਨਾਇਰ, ਰਮੇਸ਼ ਬਾਬੂ ਐੱਮ.ਆਰ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸ਼ਿਬੂ ਦੇਵਸੀਆ ਓਲੀਕਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਾਤੀ ਐੱਚ. ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਸਾਗਰ, ਪ੍ਰਭਾਤ ਰੰਜਨ ਰਾਜ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਗੁੰਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਆਨੰਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮੈਸ. ਗਗਰਾਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਉੱਜਵਲ ਏ ਰਾਣਾ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ ਕੇ ਵਰਮਾ, ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਸਿਨਹਾ, ਮਿਸ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਸਿਨਹਾ, ਆਦਿਤਿਆ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਮ੍ਰਿਣਮਯ ਭਟਮੇਵਾੜਾ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਦਿਵਯਾਂਸ਼ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕੁ. ਮਨਜੀਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ, ਪੀ.ਵੀ. ਯੋਗੇਸ਼ਵਰਨ, ਮੈ. ਖੇਤਾਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਨੀਤਾ ਭਾਰਗਵ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਕਪੂਰ, ਅਜੈ ਭਾਰਗਵ, ਆਕਾਸ਼ ਬਜਾਜ, ਕੁ. ਮੋਨਿਕਾ ਸਿੰਘ, ਗੌਰਵ ਜੁਨੇਜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਿਤਾ ਚੌਹਾਨ, ਅਵਿਰਾਤ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ ਮੁਸਕਾਨ ਨਾਰੰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਿਜਿਲ ਠਾਕੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਆਰੂਸ਼ੀ ਯਾਦਵ, ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਪੀਤਾਂਬਰ ਅਚਾਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੀਰਤੀ ਰੇਣੂ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਪਵਨ ਆਰ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸਰਵਜੀਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਮੀ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਯਸ਼ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਧਨੰਜੈ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਭਸੀਨ, ਪੀ.ਐੱਸ. ਸੁਧੀਰ, ਰਿਸ਼ੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨ ਮੈਥਿਊ, ਭਰਤ ਸੂਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਰਾਂਡਾ ਸੁਲੇਮਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਸੁਧੀਰ, ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਸਵਰੂਪ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਿੰਦੂ ਸਕਸੈਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਾਜਿਤਾ ਸਵਰੂਪ, ਧਰੁਵ ਸੀ ਸਕਸੈਨਾ, ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਰਾਵਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ

ਆਸਥਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸੁਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਸਕਾਨ ਗੁਪਤਾ, ਮਿਲਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਸਈਅਦ ਸ਼ਾਹਿਦ ਹੁਸੈਨ ਰਿਜ਼ਵੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਿਨੀ ਸੇਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਸੁਮਿਤ ਟੈਟਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਪਾਠਕ, ਏਕਲਵਯ ਦਿਵੇਦੀ, ਸੁਕਾਂਤ ਵਿਕਰਮ, ਆਦਿਤਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਅਮਰਜੀਤ ਗੁਪਤਾ, ਉਦਯਮ ਮੁਖਰਜੀ, ਸਵਪਨਿਲ ਪਟਨਾਇਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨੀਸ਼ਾ ਚਾਵਾ, ਅਗਨੀਭਾ ਚੈਟਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਗੁਨ ਠਾਕੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲੈਨ ਸ਼ਿਵਾਨੀ, ਰੁਸਤਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਥਾਨਵੀ ਅਸਥਾਨਾ, ਅਸ਼ਵਿਨ ਜੋਸਫ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਨਿਮਾ ਸਿੰਘ, ਅਨਿਰੁਧ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼੍ਰੇਆ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ, ਸਬਰੀਸ਼ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਸੀ. ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵਯਾਨੀ ਗੁਪਤਾ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਉਨੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨਵੀ ਆਨੰਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸੌਸ਼ਰੀਆ ਹਵੇਲੀਆ ਏ, ਨਮਨ ਦਿਵੇਦੀ, ਦਾਨਿਸ਼ ਸੈਫੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਜ਼ੂ ਰਾਵਤ, ਸਾਰਥਰਾਜ ਬੀ, ਖੁਸ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ, ਮੋਹਿਤ ਗੌਰਵ, ਅੰਜੁਮ ਪਰਵੇਜ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲੋਫਰ ਖਾਨ, ਜੀ. ਐਨ. ਰੈਡੀ, ਡਾ. ਚਾਰੂ ਮਾਥੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੰਭੀ ਜੈਸਵਾਲ, ਬੀ.ਐਸ. ਰਾਜੇਸ਼ ਅਗਰਜੀਤ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੇਘਵਾਲ, ਅਭਿਜੀਤ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਿਆਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਗਿਆ. ਪਲਾਵਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਜੋਤੀ ਰਾਣਾ, ਹਰਸ਼ਾ ਵਿਨੇਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਨਗਰ, ਜਤਿਨ ਨਗਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਤੂ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਗੋਸਵਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜ ਬਾਲਾ, ਆਕਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਟੀ. ਹਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਭਿਨੰਦਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੌਰਭ ਰਾਜਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਧੀ ਜਸਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਸਿੰਘ, ਸ. ਦੀਪਕ ਵਰਮਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਮੋਘ ਬਾਂਸਲ, ਅਜੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਆਦਰਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਆਰ.ਪੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਰਾਜਨ ਨਾਰਾਇਣ, ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ, ਪਦਮੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਚਿਰਾ ਗੋਇਲ, ਮੈਸਰਜ਼। ਆਰਸ ਐਸੋਸੀਏਟਸ, ਅਰਜੁਨ ਗਰਗ, ਵੀ.ਕੇ. ਵਰਮਾ, ਅੰਬੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਮਿਸ. ਮਾਣਿਕ ਕਰਨਜਵਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਿਨੀ ਗੋਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਹਿਰਾ ਕਰੰਜਵਾਲਾ, ਅਖਿਲ ਅਬਰਾਹਿਮ ਰਾਏ, ਰਜਤ ਦਾਸਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਵੀ ਰਸਤੋਗੀ, ਅਮਨ ਟੀ ਮਹਿਤਾ, ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹਯਾਨ ਖਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਕਿਤਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਰਜੁਨ ਡੀ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ. ਐਸ ਸ਼ਰਾਫ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਪੂਰਵ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਵਿਨੈ ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਭਲੀਨ ਅਪੂਰਵ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਲੋਚਨਾ ਡਾ. ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਦੇਵੀਨਾ ਸਹਿਗਲ, ਗੌਰਵ ਕੇਜਰੀਵਾਲ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ, ਅਸ਼ੀਵਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਅਭਿਸਤ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਮੇਂਦਰ ਮੋਹਨ ਪਟਨਾਇਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਨਮ ਕੁਮਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਮ੍ਰਿਣਾਲ ਗੋਪਾਲ ਐਲਕਰ, ਸੰਦੀਪ ਸੁਧਾਕਰ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ, ਰੋਹਿਤ ਕੇ. ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਸ਼ਵਾਸ, ਉਦੈ ਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਕੁ. ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਮਾਲਵੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜੁਲਾ ਗੁਪਤਾ, ਹਰਸ਼ ਪਰਾਸ਼ਰ, ਕੌਸ਼ਿਕ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾ ਅਗਰਵਾਲ, ਦੀਪਾਂਸ਼ੂ ਜੈਨ, ਅਚਿੰਤਿਆ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਕੁਮਾਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਨੀਸ਼ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਿਕਾ ਸਵਰੂਪ, ਸਚਿਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਨਿਕਾ ਕਲਿਆਰਾਸਨ, ਸਕਸ਼ਮ ਗਰਗ, ਸ. ਜਯੋਤਿਰਮੋਏ ਚੈਟਰਜੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਰਮਨ ਚਿਤਵਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੰਖੁਰੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼੍ਰੇਆ ਮਾਥੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੀਲਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਤਿੰਦਰ ਕੇ.ਭਾਟੀਆ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਕੇ.ਪਰਮੇਸ਼ਰ, ਸ. ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਡਿਆਲ, ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਖਮਿਨੀ ਬੋਬੜੇ, ਚਿਤਵਨ ਸਿੰਘਲ, ਰਮਨ ਯਾਦਵ, ਕਾਰਤੀਕੇਅ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਮੇਯਾ ਵਿਕਰਮਾ ਥਨਵੀ, ਰਾਘਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਕਰਨ ਲਹਿਰੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੀਖੜਾ, ਅਨਿਕੇਤ ਪਟੇਲ, ਅਤੁਲ ਡਾਂਗ, ਪ੍ਰੇਮ ਸੁੰਦਰ ਝਾਅ, ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਮਿਸ਼ਰਾ ਸੌਰਭ, ਸੁਨੀਲ ਰਾਏ, ਕੁ. ਰਿਤਿਕਾ

ਖਣਿਜ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦਿ

ਗੰਭੀਰ ਕੋਹਲੀ, ਉਮਰ ਅਹਿਮਦ, ਆਯੂਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਵਿਕਰਮ ਸ਼ਾਹ, ਤੁਹੀਨ ਡੇ, ਨਿਖਿਲ ਕੋਹਲੀ, ਕੁਸ਼ਾਂਕ ਗਰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਖੁਰਾਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜੇਸਵਾਨੀ, ਰੁਤਵਿਕ ਪਾਂਡਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਖਰ ਬੇਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਸ਼ੂ ਮਲਿਕ, ਰਾਜੀਵ ਸ਼ੰਕਰ ਦਿਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੁਲਿਕਾ ਮੁਖਰਜੀ, ਬੀਨੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਵੈਂਕਟ ਨਰਾਇਣ, ਗੌਰਵ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਭਾ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਵਿਆ ਝਾਵਰ, ਪਵਨਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨੇਹਾ ਕਲਿਤਾ, ਅਭਿਨਵ ਹੰਸਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਨੰਦਿਨੀ ਰਾਏ, ਜੈਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੀਨੂ ਚੌਹਾਨ, ਸੰਜੀਵ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਪਾਰੀਜਾਤ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਸੰਤੋਸ਼ ਸਲਵਾਡੋਰ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਵਰੂਪ, ਅਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਿਸ ਪਰੀਨਾ ਸਵਰੂਪ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ, ਦੇਵੇਸ਼ ਮੌਰੀਆ, ਕੇ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਇਲ ਸਵਰੂਪ, ਨਿਤਿਆਨੰਦ ਮਹਤੋ, ਨਿਤਿਨ ਚੌਧਰੀ ਪਾਵਲੁਰੀ, ਕੁ. ਸ਼ਿਵਿਕਾ ਮਹਿਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪ੍ਰਿਆ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਅਰਪੁਥਮ, ਅਕਸ਼ਜ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਧਿਕਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੁਨੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਵਾਸੂ ਵਤਸ, ਸ. ਮਿਸ ਰਿਧੀ ਜਾਡ, ਅਭਿਨਵ ਗੁਪਤਾ, ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼ਿਬਾਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮੈਸਰਜ਼. ਚੈਂਬਰ ਆਫ ਕਾਰਤਿਕ ਸੇਠ, ਕਾਰਤਿਕ ਸੇਠ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼੍ਰੀਆ ਗਿਲਹੋਤਰਾ, ਮਿਸ ਮੈਥਿਲੀ ਮੁੰਦਰਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਦੀਕਸ਼ਿਤ, ਮਹੇਸ਼ ਭਾਟੀ, ਸੌਰਭ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਚਿਰੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੁਸ਼ਕਿਨ ਟੰਡਨ, ਕੇ.ਆਰ. ਸ਼ਸ਼ੀਪ੍ਰਭੂ, ਜੈਦੀਪ ਪਟੇਲ, ਸ. ਮਹੇਸ਼ ਸਹਸ੍ਰਨਾਮਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਿਲਪਾ ਬਲਾਨੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ ਏ.ਐੱਸ., ਪ੍ਰਖਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ਾਲਕਸ਼, ਉਦਿਤ ਜੈਨ, ਅਰਚਿਤ ਗੁਪਤਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਵਿਕਾਸ, ਮੈਸਰਜ਼। ਟ੍ਰਿਲੀਗਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ, ਸੁਦੀਪਤਾ ਭੱਟਾਚਾਰਜੀ, ਓਂਕਾਰ, ਰਜਤ ਮਿੱਤਲ, ਅਰਜਯਦੀਪ ਰਾਏ, ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਆਨੰਦ ਵਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪੂਰਵਾ ਪਾਂਡੇ, ਡਾ. ਮਿਸ ਅਦਯਸ਼ਾ ਨੰਦਾ, ਅਕਸ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਦੱਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਫੇਰੇਸ਼ਤੇ ਡੀ. ਸੇਠਨਾ, ਤੁਸ਼ਾਰ ਜਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮਨ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਐਮ.ਪੀ., ਹਾਰਿਸ ਫਾਜ਼ਿਲੀ, ਕੁਨਾਲ ਦੱਤ, ਯਸ਼ ਮਿੱਤਲ, ਰਾਹੁਲ ਸਤੀਜਾ, ਰਾਘਵ ਦੱਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀ. ਵਿਜੇਲਕਸ਼ਮੀ ਮੈਨਨ, ਮਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਰਨ, ਐਡਵ. ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਆਰਡਰ

ਡਾ. ਧਨੰਜਯ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੀਜੇਆਈ

ਵਿਸ਼ੇ-ਸਾਰਣੀ*

ਏ. ਪਿਛੋਕੜ..... 6
ਬੀ. ਬੇਨਤੀਆਂ..... 6
ਸੀ. ਸੰਭਾਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ..... 9
ਡੀ. ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਹੱਲ..... 15
ਈ. ਸਿੱਟਾ..... 21

ਏ. ਪਿਛੋਕੜ

1. ਖਣਿਜ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੌਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੀ. ਬੇਨਤੀਆਂ

2. ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਵੈਂਕਟਰਮਣੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ-ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਲਿਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਦਾਤਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

ਏ. ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਂਤੀ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀਆਂ 49 ਅਤੇ 50 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰਾਂ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਪਕਰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਨੇ ਰਾਜ ਲੇਵੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਕਟਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੈਧ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਝ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ;

ਬੀ. ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਰਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਵਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿਛਾਖੜੀ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ;

ਸੀ. 2015 ਤੋਂ, ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤਾਂ ਲਈ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਬੋਲੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਖਣਿਜ ਨਿਲਾਮੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖੇਗਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ;

ਡੀ. ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਈ. ਜਿੱਥੇ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਯਾਨੀ ਕਿ 25 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਟੈਕਸ ਮੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

3. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ, ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਹੰਸਾਰੀਆ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ:

ਏ. ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਿਆਖਿਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਦੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਟੈਕਸਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ;

ਬੀ. ਜੇਕਰ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ 25 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਐਨਵਿਲ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ; ਅਤੇ

ਸੀ. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਸੋਰਾਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਕੇਸੋਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਰਗੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ (ਜੋ ਕਿ ਇਹ 1992 ਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ), ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।

4. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀਤਾਂਬਰ ਆਚਾਰੀਆ, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੀ. ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ

5. ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਮਿਸਾਲ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ "ਨਾ ਤਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਤੱਥ" ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੇ "ਨਤੀਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ" ਜਾਂ "ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਨਿਆਂਇਕ ਐਲਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ"। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਵੈਧਤਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

6. ਸ਼ੇਵਰੋਨ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ ਵਰਸਸ ਹੁਸਨ ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ: (i) ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਿਛਲੀ ਮਿਸਾਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਦਾ ਹੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; (ii) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦਾ ਤੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗੀ; ਅਤੇ (iii) ਕੀ ਗੈਰ-ਪਿਛਲਾ ਸਰਗਰਮੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੈ।

7. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ। ਗੋਲਕ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਿਆਰਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਸਤਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ 1964 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ "ਕਾਨੂੰਨ" ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧਾਂ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।9 ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਗੋਲਕ ਨਾਥ (ਉਪਰਾ) ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ 10 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1950 ਅਤੇ 1967 ਦੌਰਾਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ - ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੇ. ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇਣ ਨਾਲ "ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਫੜਾ-ਦਫੜੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਸਥਿਰ ਹੋਣਗੇ।" ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ "ਵਾਜਬ ਸਿਧਾਂਤ" ਸੀ:

"49. [...] ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਹੱਲ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸੁਚਾਰੂ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇਸਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

9. ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 142 ਤੱਕ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:
a. ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
b. ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ; ਅਤੇ
c. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ `ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਆਂ` ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

10. ਵਿਆਪਕ ਕੈਨਵਸ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

"53. [...] ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ? ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਰਾਜਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਆਂਇਕ ਰੋਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਸਤਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1964 ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਗੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

11. ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੋਲਕ ਨਾਥ (ਉਪਰਾ) ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਸ਼ਵਾਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਭਰਦੇ ਹਨ:

[ਏ.] ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਢਾਲਣ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 142;12

[ਬੀ] ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਤਾਂ ਅੰਤਿਮ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

[ਸੀ]. ਉਦੇਸ਼ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਅਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਵੈਧਤਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

[ਡੀ]. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਅਤੇ ਟਾਲਣਯੋਗ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ;

[ਈ]. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਚਾਰੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ;

[ਐੱਫ.] ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਵੀਨਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: (i) ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, (ii) ਅਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ, ਅਤੇ (iii) ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ;18 ਅਤੇ
[ਜੀ]. ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

12. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾ ਦੇਣਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ। ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਬਨਾਮ ਕਰੁਣਾਕਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ:

ਏ. ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਥਿਰ ਸੀ;

ਬੀ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ

c. ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਮਜ਼ਾਨ ਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸੀ।

ਡੀ.ਏ. ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਹੱਲ

13. ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਰਾਇਲਟੀ ਟੈਕਸ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 23 ਅਤੇ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਇਲਟੀ 'ਤੇ ਸੈੱਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਕੇਸੋਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਇਲਟੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖਣਿਜ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਖਣਿਜ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਸੂਚੀ I ਦੀ ਐਂਟਰੀ 54 ਅਤੇ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 23 ਅਤੇ 50 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

14. ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਵੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੈਧ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

15. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਕੋਟਾ ਵਰਸਸ ਦਿੱਲੀ ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਰਮਦਾ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਟੈਕਸ ਰਿਫੰਡ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

16. ਜਿੰਦਲ ਸਟੇਨਲੈਸ ਲਿਮਟਿਡ ਵਰਸਸ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੌਂ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਪੱਖਪਾਤੀ ਟੈਕਸ ਧਾਰਾ 301 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ, ਵਣਜ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟੈਕਸ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਧਾਰਾ 301.27 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿਛਾਖੜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਭਾਨੂਮਤੀ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ/ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

“481. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੋਝ ਖਪਤਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਫੰਡ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਲਾਭ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਝੱਲਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੋਝ ਖਪਤਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਭਾਵੇਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਰਿਫੰਡ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ।” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਸੂਚੀ II ਦੇ ਐਂਟਰੀਆਂ 49 ਅਤੇ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਯਾਨੀ ਕਿ 25 ਜੁਲਾਈ 2024, ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਚੀ I ਦੀ ਐਂਟਰੀ 54 ਅਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 23 ਅਤੇ 50 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਪਿਛਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਕੇਸੋਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਅਸਥਿਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ

ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਕਰ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

18. ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕੈਸਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਕ. ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ (ਉੱਪਰ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"197. ਭਾਟੀਆ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ [(2002) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 105] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 13-3-2002 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਵੈਂਚਰ ਗਲੋਬਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ [(2008) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 190] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ 10-1-2008 ਨੂੰ ਭਾਟੀਆ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ [(2002) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 105] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ।

19. ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਦਰਭ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 265 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵੈਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸੂਚੀ II ਦੇ ਐਂਟਰੀਆਂ 49 ਅਤੇ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ

ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

20. ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਸਦ ਨੇ 1991 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਖਣਿਜਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਣਿਜਾਂ 'ਤੇ ਸੈੱਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸ (ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ 1992 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਖਣਿਜ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਰਾਇਲਟੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਇਲਟੀ ਦਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਕੈਲੀਬ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਖਣਿਜਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੈੱਸ ਖਤਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਂਚਾਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਸੋਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਜੋ ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਕੇਸੋਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਤੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਹੱਲ ਕੇਸੋਰਮ (ਉਪਰਾ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 49 ਅਤੇ 50 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

21. ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਪਾਏਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟੈਗ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ (i) ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ;35 (ii) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ; ਅਤੇ (iii) ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ ਅਪੀਲਾਂ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੈਅ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜੇਕਰ ਨਤੀਜਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

22. ਬਕਾਇਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਕੁੱਲ ਰਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਧਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਮਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸੰਚਤ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰੇਗੀ। ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੰਡੀਆ ਸੀਮੈਂਟ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਰਾਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੂਲ ਧਨ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ।

23. ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਰਾਜ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਕਾਏ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਕਿ 25 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਕਾਏ ਛੱਡਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(ਈ). ਸਿੱਟਾ

24. ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

25. ਪਿਛਲੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

(ਏ). ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਐਮ.ਏ.ਡੀ.ਏ. (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀਆਂ 49 ਅਤੇ 50 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਵਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗੀ;

(ਬੀ). ਟੈਕਸ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਮਾਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

ਖਣਿਜ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦਿ

(ਸੀ). 25 ਜੁਲਾਈ 2024 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਮੁਕੁੰਦ ਪੀ ਉਨੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ। ਐਸੋਸੀਏਟ ਸੰਪਾਦਕ
(ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ: ਸ਼ਾਦਨ ਫਰਾਸਤ, ਐਡਵੋਕੇਟ)

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ